

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

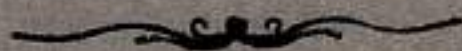
ΦΩΤΙΟΥ

ΤΟΥ ΕΨΗΦΙΣΜΕΝΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΠΡΟΣ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΝ

ΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ ΣΚΥΘΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Θ. ΠΑΠΑΔΕΞΑΝΔΡΗ

1883

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

3069.

ΗΛΙΟΦΙΛΟΣ

ΥΠΟΤΑΚΤΗΣ

ΝΟΜΙΖΑΤΕΣ

46

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΦΩΤΙΟΥ

ΤΟΥ ΕΨΗΦΙΣΜΕΝΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΠΡΟΣ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΝ

ΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ ΣΚΥΘΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Θ. ΠΑΠΑΔΕΞΑΝΔΡΗ

1883

ΓΕΡΑΣΙΜΩ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΣΚΥΘΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΦΩΤΙΟΣ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

Ἐψηφισμένος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων

τὸν ἐν Χριστῷ ἀποδίδωσιν ἀσπασμὸν

Ἐσιωπήσαμεν· μὴ καὶ αἰεὶ σιωπήσωμεν καὶ ἀνεξόμεθα τὴν δυσφορωτάτην ταύτην ζημίαν ἐπὶ πλεῖον ἐπαγομένην κατὰ τῆς Γερασμίας μητρὸς Ἐκκλησίας; Ἀπὸ ἐννέα ἤδη μηνῶν ὁ ἀγιώτατος Ἀποστολικὸς καὶ Πατριαρχικὸς Θρόνος τοῦ Ἀδελφοθέου ἀπωρφάνισται τοῦ κανονικοῦ διαδόχου τοῦ πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος μακαρίτου Πατριάρχου Ἱεροθέου. Τὴν ἀγιωτάτην Μητέρα Ἐκκλησίαν διασπαράσσουσιν ἔριδες ἐμφύλιοι. Τὸ ἱερὸν Κοινὸν τοῦ Π. Τάφου θρασύτεροι προσβάλλουσιν οἱ ἐχθροί· τὰ λογικὰ πρόβατα τῆς τοῦ Κυρίου ποιμνης καθ' ἡμέραν τῆς ὁδοῦ ἀποπλανοῦνται τῆς ἀληθείας· τῶν ἱερῶν κανόνων ἀδιάληπτοι αἱ ἀθετήσεις· τοῦ ἀξιώματος τῆς Ἐκκλησίας συνεπεῖς αἱ καταπατήσεις τῶν δικαίων τῆς Ὁρθοδοξίας ἐπὶ τῶν παναγίων προσκυνημάτων δυσαρίθμητοι αἱ ἀρπαγαί. Ἐπιγελῶσιν οἱ πολέμιοι· σαλεύονται οἱ ὀλιγόπιστοι ἐπὶ τοῖς ἡμετέροις συντρίμμασιν ἐπορχοῦνται σχιρτῶντες οἱ τῆς Ἐκκλησίας διώκται· Πόθεν ταῦτα; πικρὰ ἡ ἀλήθεια, ἀλλὰ ταῦτοις οὐδὲν φιλαίτερον.

Ὅτε περὶ μεσοῦντα τὸν Ὀκτώβριον τοῦ παριππεύσαντος σωτηρίου ἔτους ἡ ἀγιωτάτη τῶν Ἐκκλησιῶν Μήτηρ διὰ τῶν κανονικῶν Αὐτῆς καὶ νομίμων ἀντιπροσώπων ἀνήγγελεν ἡμῖν τὴν ἐν Πνεύματι ἀγίῳ τετελεσμένην

ἐπὶ τῇ ἡμῶν μετριότητι ὁμόθυμον ἐκλογὴν, τότε ἐκπεπληγμένοι πρὸς τὸ μέγεθος τῆς θείας περὶ ἡμᾶς συγκαταβάσεως, πανδήμως ἐνώπιον Θεοῦ τε καὶ ἀνθρώπων διεβεβαιωσάμεθα τὴν οὕτω τιμήσασαν ἡμᾶς Γερασμιωτάτην Μητέρα Ἐκκλησίαν, ὅτι καθωσιούμεν σύμπαντα τὸν βίον τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτῆς, καὶ ὅτι ἄχρις ἐσχάτης πνοῆς ἐσόμεθα πιστὸς αὐτῆς φύλαξ καὶ ὑπέρμαχος. Ὅτε δὲ εἶδομεν ἐξεγειρόμενον καθ' ἡμῶν τὸν σάλον ἐκεῖνον, ὃς, ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἀρξάμενος, πᾶσαν ἐκίνησε καθ' ἡμῶν γλῶσσαν, προτιμῶντες ἀντὶ πάσης θυσίας τὴν κατάπαυσιν τοῦ ταραξάντος τὴν Ἐκκλησίαν κλυδωνήν, ἐσιωπήσαμεν ὑβριζόμενοι, ἐκωφεύσαμεν προπηλακιζόμενοι, ἡὺχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ ἀδικούμενοι, καὶ παιόμενοι πανταχόθεν καὶ συκοφαντούμενοι καὶ ῥαδιουργούμενοι, ἐγενόμεθα ὡς ἄνθρωπος οὐκ ἀκούων καὶ οὐκ ἔχων ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἐλιγμούς. Καὶ ταῦτα, οὐχ ὅτι ἐγινώσκομεν δίκαιον τὸν καθ' ἡμῶν ἀγῶνα, οὐδ' ὅτι συνήδουμεν ἑαυτοῖς καὶ ἔχνος τῶν καθ' ἡμῶν διαβολῶν, οὐδ' ὅτι ἐπὶ γε βραχεῖαν στιγμήν ἐδιστάσαμεν περὶ τῆς κανονικότητος τῶν ἐφ' ἡμῖν τετελεσμένων. Ἀλλ' ἐπειδὴ καθοσιωμένοι τῇ ἀγιωτάτῃ Μητρὶ Ἐκκλησίᾳ· προετιμῶμεν τὸν θάνατον αὐτὸν τοῦ σκανδαλισθῆναι ἐφ' ἡμῖν τὴν Ἐκκλησίαν· προετιμῶμεν τὴν ἡμετέραν ἀτιμίαν τῶν ταραχῶν τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, προετιμῶμεν θῦμα προσαγαγεῖν τὴν ἡμῶν μετριότητα ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὲρ τῆς ἡσυχίας τοῦ ἱεροῦ Κοινοῦ, ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ Ποιμνίου. Μὴ τοι γὰρ κρείττονες ἤμεν Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου ;

Ἐντέϋθεν κακούργοις ἴσα διωκόμενοι, ἐσιγῶμεν, πολεμούμενοι οὐκ ἀντεπράττομεν, οὐδέ γε φωνὴν ἀφήκαμεν διαμαρτυρίας· διὰ τί ; διὰ τὴν εἰρήνην τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τὴν καταστώρεσιν τοῦ κλύδωνος. Καὶ τίς ἂν ἡμῶν εἴη μακαριώτερος, εἴ γε τῇ καθ' ἡμῶν ἀδικίᾳ καὶ βιαιο-

πραγία ἡ εἰρήνη ἐπεισήγετο τῇ Ἐκκλησίᾳ ; Ἀλλὰ φεῦ·
ποῦ ἡ εἰρήνη ; ποῦ ἡ ἀγάπη ; ἡ δὲ τῆς Ἐκκλησίας πρόο-
δος ποῦ ; ποῦ δὲ τοῦ Ἱεροῦ Κοινοῦ ἡ ἀσφάλεια ; ποῦ δὲ
τοῦ Ποιμνίου ἡ σωτηρία ; ὑπὲρ ὧν ἡμεῖς πρόθυμοι πᾶσαν
ἡσπασάμεθα θυσίαν ; οὐδαμοῦ· δὲ τούτων οἴμοι ! Οἱ ὅροι
ἀθετοῦνται τῶν Πατέρων, τὸ πλήρωμα τὸ χριστεπώνυμον
καθ' ἑαυτοῦ διήρηται, ἡ ἐλευθερία τῆς Ἐκκλησίας ἡφά-
νισται, βία καὶ ἀρπαγμῶ καὶ δυναστεία ἐγκρατεῖς τῶν
Ἐκκλησιῶν ἐπιχειροῦσι τινὲς γενέσθαι. Καὶ ὥς περ ὁ
μέγας ὠδύρετο ποτὲ Βασίλειος· « ἀνατέτραπται τὰ τῆς
»εὐσεβείας δόγματα· συγχέχυνται δὲ Ἐκκλησίας θεσμοί·
»φιλαρχίαι δὲ τῶν μὴ φοβουμένων τὸν Κύριον ταῖς προ-
»στασίαις ἐπιπηδῶσιν ». Ἐπὶ τούτοις πῶς ἂν σιωπή-
σαιμεν ;

Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ ἀείμνηστος Πατριάρχης Ἱερό-
θεος, ὁ πρὸ ἡμῶν τὸν θρόνον ἐμπεπιστευμένος τοῦ Ἀδελ-
φοθέου. Ἡ ἀγιωτάτη Σιωνίτις Ἐκκλησία συνωδὰ τοῖς
τεθεσπισμένοις νόμοις τοῦ Κράτους ὑπέβαλε διὰ τῆς ἀγίας
καὶ ἱερᾶς Συνόδου κατάλογον τριῶν καὶ δέκα ἐκλεξίμων
ἐπὶ Πατριαρχείᾳ τῇ ὑψηλῇ ἐγκρίσει τῆς θεοφρουρήτου
Κυβερνήσεως. Μετὰ δίμηνον ἐξέτασιν τοῦ καταλόγου
τούτου, ἀντὶ τῶν δέκα καὶ τριῶν ὀνομάτων ἐπεστράφη-
σαν διὰ τοῦ διοικητοῦ Ἱεροσολύμων Ῥαοῦφ πασσᾶ μόνα
πέντε, ἐν οἷς ἦν καὶ τὰ ὀνόματα τῆς τε ὑμετ. σεβασμιότη-
τος καὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος· τί ἐγένοντο οἱ ἄλλοι
ὀκτώ ; ἄρα ἡ ὑμ. σεβασμιότης ἔχει ἥρεμον τὴν συνεί-
δησιν πρὸς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ; ὀκτὼ ἀδελφοί, οἱ μὲν
ἀρχιερεῖς, οἱ δὲ μέλη τελοῦντες τῆς ἀγίας καὶ ἱερᾶς
Συνόδου καὶ ἴσως οἱ βέλτιστοι τῆς ἡμῶν εὐαγοῦς ἀδελφό-
τητος ἐξεκλείσθησαν τοῦ καταλόγου τῶν ἐπὶ πατριαρχείᾳ
ἐκλεξίμων διὰ τίνα λόγον ; πάντως ὅτι οὐκ ἔχαιρον τοῦ
βασιλείου Κράτους τὴν ἐμπιστοσύνην· ἀλλὰ ποίας ἀπε-

λαύει τότε ἐμπιστοσύνης ἢ τιμῆς παρὰ τῇ θεοσυντηρήτῳ κραταιᾷ Κυβερνήσει Σύνοδος, ἥς περ ἡ ἀπόλυτος πλειοψηφία (ὁκτὼ γὰρ εἰσὶν οἱ ἐκβεβλημένοι) οὕτως ἀριδῆλως ἀπέρριπτας; Ἡλίκης δ' ἄρ' ἐνοχῆς ἀπέναντι τῆς ἱερᾶς ταύτης Συνόδου, ἀπέναντι τῆς Ἐκκλησίας εἰσὶν ὑπεύθυνοι οἱ ὅπωςδ' ἔποτ' οὖν συντελέσαντες ὥστε τηλικαύτην ἐξενεχθῆναι ψῆφον ἀποδοκιμασίας κατὰ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν ἀδελφότητος; ἄρα καὶ πρὸς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἡρεμον ἔχει τὴν συνείδησιν ἡ ὑμ. Σεβασμιότης; Ἡμεῖς γε ἀπὸ καρδίας τοῦτο καὶ ποθεῦμεν καὶ εὐχόμεθα. Ἀλλ' ἡ ὑμ. σεβασμιότης φέρουσα πᾶν τὸ κῦρος ἐπιτρόπου τοῦ παναγίου Τάφου, ἐν φιλίαις σχέσεσιν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν διατελοῦσα πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους ἐκείνους ἀφ' ὧν ἐξήρτητο ἡ ἀφαίρεσις τῶν ὀνομάτων ἢ ἡ ἔγκρισις, καθῆκον ἔχουσα ἐργασθῆναι παντὶ σθένει πρὸς ἐπιστροφὴν ἀθίκτου τοῦ καταλόγου, καὶ ἡδύνατο καὶ ὤφειλεν ἀγωνισθῆναι κατὰ τῆς ἀπορρίψεως τοσούτων ἀδελφῶν (εἰμὴ γέ τις αὐτῶν ἦν ὀλέθριος) καὶ ἀπαιτηθῆσεται ποτε λόγον περὶ τε τῆς ἀφαιρέσεως τῶν ὁκτὼ ἀδελφῶν, καὶ περὶ ἧς ἐπεδείξατο ἐν τούτῳ διαγωγῆς· ἀλλὰ προῦμεν προσωτέρω.

Τὰ ὀνόματα τῶν ἐκλεξίμων ἀπὸ τριῶν καὶ δέκα εἰς μόνα πέντε περιορισθέντα ἀνεκοινώθησαν τῇ ἁγίᾳ καὶ ἱερᾷ Συνόδῳ ἐγκεκριμένα πάντα δι' αὐτοκρατορικοῦ ἱραδὲ, ἐπιτάσσοντος ἀναδειχθῆναι Πατριάρχην ἓνα ἐκ τῶν πέντε. Τούτων εἷς ἦν καὶ ὁ πανοσιώτατος ἀρχιμανδρίτης κ. Δοσίθεος. Ἀλλ' ὁ ἐξοχώτατος διοικητὴς Ἱεροσολύμων Ῥαϋφ Πασσᾶς ἅμα τὸν κατάλογον ἀνακοινώσας ἀπήτησε καὶ τὴν παραίτησιν τῆς αὐτοῦ πανοσιότητος ἐπιμόνως καὶ δυναστικῶς, ἀπειλῶν ἄλλως ἀναβαλεῖν τὴν ἐκλογὴν. Κατ' ἀγαθὴν μὲν τοι συγκυρίαν ὁ πανοσιώτατος ἀρχιμανδρίτης κ. Δοσίθεος, διαθέρμως πεθῶν ἀπαλλαγῆναι πάσης πιθανότητος τῆς ἐπὶ πατριαρχείᾳ ἐκλογῆς, ἔσπευσε

συμμορφωθῆναι τῇ ἄλλως ἀτόπῳ καὶ βιαίᾳ ἀπαιτήσῃ τοῦ διοικητοῦ. Ἐκ τῶν πέντε ἄρα ἐκλεξίμων ἐναπελήφθησαν μόνοι τέσσαρες ἦτοι ἡ ὑμ. Σεβασμιότης, ὁ μητροπολίτης Πτολεμαίδος Ἀγάπιος, ὁ μέγας ἀρχιδιάκονος Φώτιος καὶ ἡ ἡμῶν μετριότης. Ἐκ τῶν τεσσάρων τούτων, τῶν δι' αὐτοκρατορικοῦ Ἰραδὲ ἐγχεκριμένων, ὥς γε ἐτηλεγράφει ἡ ὑμ. Σεβασμιότης καὶ ἐδήλου ὁ διοικητής, ὥφειλεν ἡ ἁγιωτάτη Ἐκκλησία ἐκλέξασθαι τὸν ἑαυτῆς Ποιμένα. Καὶ ἡ μὲν γενικὴ ἐκλογικὴ συνέλευσις συνελθοῦσα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐκλογῆς Πατριάρχου εἰδικοῦ Νόμου, ἀνέδειξε τρεῖς ὑποψηφίους τὸν μητροπολίτην Πτολεμαίδος Ἀγάπιον διὰ ψήφων ἑξ, τὴν ὑμ. Σεβασμιότητα διὰ ψήφων ἑνδεκα καὶ τὴν ἐμὴν μετριότητα διὰ ψήφων εἰκοσιν· αὐθημερόν δὲ ἡ ἁγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος συνελθοῦσα ἐν τῷ ἱερῷ βήματι τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς τοῦ Κυρίου ἀναστάσεως κατενώπιον ἀπειραρίθμου πλήθους χριστιανῶν, ποχάζοντος ἕως τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ πανάγιον ἐπικαλεσαμένη Πνεῦμα, προὔβαλετο ἐν μυστικῇ ψηφοφορίᾳ διὰ πασῶν τῶν ψήφων ἐκτὸς μιᾶς ὡς πατριάρχην τῆς ἁγίας πόλεως Ἱεροσολύμων καὶ πάσης Παλαιστίνης τὴν ἡμῶν μετριότητα.

Χαίρουσα ἡ Ἐκκλησία ἐπὶ τοῖς τετελεσμένοις καὶ ἐλπίδων ἀγαθῶν πεπληρωμένη, ἀνήγγειλε τὴν ἐκλογὴν ταύτην πᾶσι τοῖς τε ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Παλαιστίνης, ἡγουμένοις, ἐξάρχουσιν καὶ ἐπιτρόποις τοῦ Παναγ. Τάφου, καὶ ὁ καὶ τῇ ὑμ. Σεβασμιότητι, παρ' ἧς ἠτεῖτο πρόθυμον ἐνέργειαν πρὸς ἑκδόσιν τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Βερατίου· ἀλλὰ ἄλλως ἔδοξε τῇ ὑμ. Σεβασμιότητι, ἥ περ οὐκ οἶδαμεν τί παθοῦσα ἐπὶ τῇ ἡμετέρᾳ ἐκλογῇ, τὴν προτέραν περὶ ἡμᾶς ἀγάπην εἰς μῖσος μετήλλαξε καὶ τοσοῦτον τῆς ἡμῶν κατεξανέστη μετριότητος, ὥστε καὶ ἀνατρέψαι θεμιτοῖς τε καὶ ἀθεμίτοις τὴν ἐφ' ἡμῶν ἱεράν

ἐκκλησιαστικὴν πρᾶξιν. Ἐπὶ τούτῳ τὸ πολεμικὸν ἐκεῖνο συνεκκίνητο καθ' ἡμῶν στῖφος, ἐπὶ τούτῳ πᾶσα πόλις καὶ κώμη καὶ ἐσχατιαὶ πᾶσαι πλήρεις τῶν καθ' ἡμῶν ἦσαν διαβολῶν. Αἱ ἐφημερίδες μόλις ἐπήρουν διαδίδουσαι πανταχοῦ παμπληθῇ ἄρθρα κατὰ τε τοῦ ἐκλεγμένου καὶ κατὰ τῶν ἐκλεζάντων. Ἄνθρωποι λεγόμενοι τῆς Ἐκκλησίας λειτουργοὶ περιήρχοντο τὰ μέγαρα τῶν ἰσχυρῶν κατασυκοφαντοῦντες τὴν ἡμῶν ἐλαχιστότητα καὶ τηλεγραφήματα συχνὰ ἐζήτουν διαμαρτυρήσεις νῦν μὲν παρὰ τοῦ κλήρου, νῦν δὲ παρὰ τοῦ λαοῦ. Καὶ τούτου μὲν οὐκ ἔτυχεν ὀλοσχερῶς ἡ ὑμ. Σεβασμιότης, ἅτε μόνης μιᾶς ἐπισταλείσης διαμαρτυρίας, καὶ ταύτης παρὰ Φωτίου ὑπογεγραμμένης, τοῦ μεγάλου ἀρχιδιαχόνου. Ἀλλὰ κατηγορίαι ἐπὶ κατηγορίαις, διαβολαὶ ἐπὶ διαβολαῖς, συκοφαντίαι ἐπὶ συκοφαντίαις ἐπιμόνως ἐπαναλαμβάνόμεναι, ἀδρῶς ὑποστηριζόμεναι, διὰ πολλῶν στομάτων διαλαλούμεναι παρέστησαν τὴν μὲν ἡμῶν μετριότητα ἐξώλη καὶ προώλη, κακούργων κορυφὴν, βδέλυγμα ἐρημώσεως, τὴν δὲ ἐκλογὴν παράνομον.

Καὶ ὅμως, Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Σκυθοπόλεως, ποῖαι ἦσαν αἱ καθ' ἡμῶν τε καὶ τῆς ἐκλογῆς ἀληθεῖς καὶ νόμιμοι κατηγορίαι; ὅτι οὐκ ἔχομεν ὑπερβάντες τὸ τεσσαρακοστὸν τῆς ἡλικίας ἔτος; ἀλλ' ἡ ἐκλεξαμένη ἡμᾶς ἀγιωτάτη Ἐκκλησία, ἀλλ' ἡ κραταιὰ Κυβέρνησις καὶ ὁ Θεοφιλέστατος Ἄναξ, ὁ εὐδοκήσας συγκαταλέξει ἡμᾶς ἄκρα εὐμενείᾳ μετὰ ἐγκεκριμένων ἐκλεξίμων οὐ ᾔδεισαν τὴν ἡμῶν νεότητα; ἀλλ' οἱ πρὸ ἡμῶν ἐν περιπετείαις δεινοτάταις ἐπὶ τοῦ Θρόνου ἀναβάντες τοῦ ἀδελφοθέου ἀοίδιμοι πατέρες, οἱ Γερμανοὶ, οἱ Χρύσανθοι οἱ Δοσίθεοι, γέροντες ἄρα ἐνεπιστεύθησαν τὴν Ἐκκλησίαν, ἣν ἕκαστος διηύθυναν ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν; ἀλλ' οἱ ἱεροὶ τῆς Ἐκκλησίας κανόνες, οἱ μὴδ' ἓνα τῶν ἐκκλη-

σιαστικῶν βαθμῶν ἀπαγορεύοντες τοῖς ὑπὲρ τὰ τριάκοντα ἔτη γεγονόσιν « ὁ γὰρ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν τῷ τριακοστῷ ἔτει ἐβαπτίσθη καὶ ἤρξατο διδάσκειν » παράνομοι νῦν ἐπὶ τῇ ἡμῶν ἐκλογῇ κηρυχθῆσονται ;

Κατανόησαν ἄρα οἱ πολέμιοι, ὅτι ἄχρηστον ἦν τὸ ὄπλον τοῦτο, καὶ κατέχεαν ἡμῶν μυρίας λοιπὸν ὕβρεις, μυρίας συκοφαντίας, αἰσχροὺς, ἄτιμος, ἀχάριστος, κλέπτῃς, ἀρχολίπαρος, ἦσαν τὰ καθ' ἡμῶν προχειρότατα ἐπίθετα. Ἀλλὰ σεβασμιώτατε μητροπολίτα Σκυθοπόλεως, ποίαν ἀλήθειαν εἶχον αἱ κατηγορίαι αὗται; ὅτε συνειργαζόμεθα μετὰ τῆς ὑμ. Σεβασμιότητος ποῦ ἦν ἡ αἰσχροσύνη; ὅτε μετ' αὐτῆς συνεβιοῦμεν ποῦ ἦν ἡ ἀτιμία; ἡ δὲ ἀχαριστία ποῦ; ὅτε ἡ ὑμ. Σεβασμιότης προὔχειρίζετο ἀρχιεπίσκοπος Φιλαδελφείας, ὅτε προὔβιβαζετο ἐπὶ τὴν μητρόπολιν Σκυθοπόλεως, τότε ἐν μερίδι Ἰούδα ἐτιθέμεθα παρ' Αὐτῆς; πότε δὲ ἐγενόμεθα καὶ κλοπῆς ἔνοχοι; μὴ μέχρι τῆς ἡμετέρας ἐκλογῆς οὐκ ἀπηλαύομεν παρ' Αὐτῆς καὶ ἐπαίνων καὶ ἐγκομίων; ὅτε δὲ ὑπεχωροῦμεν πρόθυμοι πρὸς αὔξησιν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τότε ἀρχολιπαρίας ἐγραφόμεθα; ἢ ἔπειτα ἠνεώγεισαν τῶν περὶ τὴν ὑμ. Σεβασμιότητα οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ τὸν πρῶτον φιλούμενον, τιμώμενον, ἐπαινούμενον, εἶδον, ὦ! τοῦ θαύματος! κακίας ἄβυσσον, ἄνδρα ἐξώλης καὶ προώλης, ἐρημώσεως βδέλυγμα; ποίαν ἀπόδειξιν τῶν κατηγοριῶν τούτων ἔχει ἡ ὑμ. Σεβασμιότης; κἀνταῦθα οὖν ὀλισθηρὸν ἦν τὸ ἔδαφος. Ἀρα καὶ ἐπ' ἀσεβείᾳ ἔδει κατηγορηθῆναι τὸν ἐκλελεγμένον, τὸν διὰ τὴν ἐκλογὴν τέρας γενόμενον ἀποφώλιον.

Τοῦ Ῥενὰν τὰς ιδέας ἀσπάζεται, ἐβόων οἱ περὶ τὴν ὑμ. Σεβασμιότητα καὶ ὅμως, Σεβασμιώτατε μητροπολίτα Σκυθοπόλεως, ὅτε συνελειτουργεῖτε μεθ' ἡμῶν, ὅτε ἐπε-

χροτεῖτε ἐπὶ τῇ ἡμετέρᾳ εἰς πρεσβύτερον προαγωγῇ, τότε ποῦ ἦν ἡ ἀσέβεια; ποῦ ἦν ὁ ὀπαδὸς τοῦ Ῥενᾶν Φώτιος; κατηγορήθημεν ὡς ἄτιμοι καὶ αἰσχροὶ, ἐπειδὴ δῆθεν ἐφοιτῶμεν ἐν οἴκοις παντὸς μώμου ὑπερτέροις· ἀλλ' ἂν ἡμεῖς ἀτίμου ἐπὶ τούτῳ καὶ αἰσχροῦ δίκην ὀφλισκάνωμεν, ἡ ὑμ. Σεβασμιότης ἡ πρὸ ἡμῶν καὶ μεθ' ἡμῶν ὡς συγγενῆς μετὰ τῶν τιμιωτάτων ἐκείνων οἴκων σχετιζόμενοι οὐκ ἐν τῇ αὐτῇ τέτασθαι μοίρα; Καὶ οἱ τάφοι ἀνεσκαλεύθησαν τῶν τεθνεώτων καὶ τὰ ὀστέα ἐξετάφησαν τῶν ἐν Κω. κεκοιμημένων καὶ ἐξετοξεύθησαν κατὰ τῆς ποτνίας μητρός, τῆς εἰς φῶς ἡμᾶς ἐνεγκομένης ὕβρεις ἀγοραῖαι καὶ οὐτιδανοὶ συκοφανταί, ὧν ἦν μὲν καθαρὰ καὶ ἄσπιλος ἡ ἀγνὴ καὶ ἀγία ἐκείνης ψυχῇ, οὐδέποτε δ' ἡμεῖς ἐπιστεύσαμεν ἱκανὴν τὴν ὑμ. Σεβασμιότητα· ἀλλ' ὁ Θεὸς συγχωρῆσαι αὐτῇ ἐπὶ τούτῳ. Ἐὰν ἡμεῖς ἡμεῖν ὁ ἐχθρὸς, τί ἔβλαπταν ἡμᾶς οἱ νεκροί; Ἐὰν καθ' ἡμῶν ἦν ὁ πόλεμος, τί ἐζητεῖτε ἐν τοῖς τάφοις; Ἡ Ὑγίαια μόνη ἐκθάπτει τὰ πτώματα καὶ κατορχεῖται ἐν ταῖς σαρκὶν αὐτῶν· οὐκ ἐπειθόμεθα δ' ἄχρι τοῦδε, Σεβασμιότατε Μητρολῖτα Σχυθοπόλεως, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δοξομανία ἑαυτὸν παραδούς καὶ τῶν θηρίων καθίσταται θηριωδέστερος. Ἡμεῖς πρὸς ταῦτα οὐκ ἀντιπροβαλλόμεθα ἀπολογία, οὐκ ἐπικαλούμεθα τὴν ἀρχαίαν ἀγάπην, οὐκ ἀντιτάσσομεν κατηγορίας βεβαίας καὶ εὐαποδείκτους, οὐ μαρτυρόμεθα τοὺς ἀνθρώπους· τὸν Θεὸν ἐπικαλούμεθα καὶ παρ' Αὐτοῦ ἐξαιτούμεθα θερμῶς οὐχὶ τὴν τιμωρίαν, ἀλλὰ τὴν συγχώρησιν, ἀλλὰ τὸν ἔλεον ὑπὲρ τῶν ἀτομικῶς ἡμᾶς ἀδικησάντων. Δεδιδαγμένοι γὰρ παρὰ τῶν πατέρων, ὅτι «οὐ τὸ παθεῖν ὑπὲρ τῆς πίστεως ἀλγεινόν, ἀλλὰ τὸ μὴ εὐαθλῆσαι αὐτῇ δυσφορώτατον,» τοσοῦτον ἀπέχομεν τοῦ λυπεῖσθαι ἐπὶ τοῖς καθ' ἡμῶν ἀδικήμασιν, ὅσον οὐδὲν ἡγούμεθα μακαριώτερον τοῦ ἀδικεῖσθαι ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἄλλ' ὁ καθ' ἡμῶν δεινὸς οὗτος πόλεμος ἐζημίωσε και-
ρίως τὸ ἱερὸν κοινόν, καὶ οἱ περὶ τὴν ὑμ. Σεβασμιότητα
τὸν ἡμέτερον διώκοντες ὀλεθρον, ἔλαθον ἐνυδρίσαντες
αὐτὴν τὴν πάντων Μητέρα καὶ τιθαινὸν Ἐκκλησίαν. Ἐν
ᾧ δὲ χρόνῳ τὰ ὄργανα αὐτῶν κατήντλουν τὸν ἄντλον τῆς
κρδίας αὐτῶν κατὰ τῆς ἡμῶν κεφαλῆς αὐτῇ ἡ ὑμ. Σεβα-
σμιότης ἡγωνίζετο παντὶ σθένει ἐν Κωνσταντινουπόλει
ἐπιτυχεῖν, ὥστε τὴν κανονικῶς τετελεσμένην ἐκλογὴν μὴ
τυχεῖν τοῦ ὑψηλοῦ Κυβερνητικοῦ κύρους· κεκτημένη δὲ
πιστὸν συνεργάτην καὶ σύμβουλον Φώτιον τὸν Ἀρχιδιά-
κονον ἐνταῦθα, κατώρθωσεν, οὐδὲν γὰρ τοῦ κακοῦ ἀκο-
πώτερον, ἰδεῖν πεπληρωμένον τὸν ἑαυτῆς πόθον· οὕτω διε-
βιβάσθη εὐθὺς ἐν ἀρχῇ πρὸς τὴν ἀγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνο-
δον τῆς καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τὸ τηλεγρά-
φημα ἐκεῖνο ἐξόχου ἐπ' εὐεργεσίαις ἀνδρός, τηλεγράφημα,
ὅπερ οὐκ' ἔσται δυστυχῶς συνηριθμημένον μετὰ τῶν πο-
λυαρίθμων ἀγαθῶν αὐτοῦ πράξεων, καὶ δι' οὗ σαφῶς καὶ
ῥητῶς ἠπειλοῦντο δι' ἐξουριῶν οἱ συγκροτοῦντες τὴν ἀ-
γίαν Σύνοδον, εἴπερ ἐτόλμων ἐμμεῖναι ἐν τῇ ὑπερασπίσει
τῆς γενομένης ἐκλογῆς. Οὕτως ἐφ' ὅλους δύο μῆνας διε-
βιβάζοντο αὐτοῖς ἄλλαι κρύφιαί τε καὶ φανεραὶ ἀπειλαὶ
καὶ ὑποσχέσεις πρὸς ἓνα καὶ μόνον σκοπὸν τοῦ ἀποδέξα-
σθαι δηλονότι προθύμως τὴν ἀκύρωσιν τῆς γενομένης ἐ-
κλογῆς. Ἄνθρωποι δὲ μίσθαρνοι, εἴτε θέσεως ἀπώλειαν
φοβούμενοι, ἢ μισθαρίου γλιχόμενοι ἀνήρχοντο καὶ κα-
τήρχοντο ἀκάματοι τὰς κλίμακας τῶν Πατριαρχείων καὶ
τοῦ Μοναστηρίου, γῆν καὶ θάλατταν ἄνω καὶ κάτω φέ-
ροντες, ἵνα προσήλυτον ἓναν ποιήσωνται, ἵνα τὰς τάξεις
τῶν καθ' ἡμῶν πληθύνωσι συνομνυόντων· οὕτως ἐμνηδενί-
ζοντο αἱ ἐνέργειαι τῆς ἐν Βασιλευούσῃ ἀγίας καὶ ἱερᾶς
Συνόδου, αἱ ὑπὲρ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς ἐκλογῆς, πρὸς δὲ
τὴν ἐνταῦθα ἀγίαν Σύνοδον ἔγραφε φανερῶς ἀπειλοῦσα ἡ

ὕμ. Σεβασμιότης, ὅτι «ἐὰν μὴ ἄρῃσι τὴν πέτραν τοῦ σκαν-
»δάλου αὐταὶ αἱ χεῖρες τῶν ἀναστηλωσάντων αὐτήν, τότε
»ἐνσκήψουσι κατὰ τῆς ἱερᾶς ἀδελφότητος κακὰ χεῖρω τῶν
»τότε καὶ σπουδαιότερα.»

Μετὰ τηλικαύτας καὶ τοσαύτας ἀπειλάς, μετὰ δίμηνον
προπαρασκευὴν καὶ ἐργασίαν ὑπουργόν τε καὶ φανεράν, ὁ
Διοικητὴς Ἱεροσολύμων Ῥαοῦφ Πασσᾶς ἀνεκοίνωσε τέ-
λος τῇ ἁγίᾳ καὶ ἱερᾷ Συνόδῳ τὴν κυβερνητικὴν ἀπόφασιν,
ἔχουσαν περίπου ὡς ἐξῆς: «τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἀρχιμαν.
»Φωτίου μὴ συναδούσης πρὸς τὸν εἰδικὸν τοῦ Κράτους
»νόμον, διατάσσεται ἡ Σύνοδος προβῆναι εἰς ἐκλογὴν δευ-
»τέραν.» ἀλλὰ πότε ἀνεκοίνωσεν αὐτήν; ἀφ' οὗ πρῶτον
προσεχάλεσεν ἐπιμόνως μόνον τὸν Σεβασμιότατον Τοπο-
τηρητὴν εἰς ἀκρόασιν ὅλως μυστικὴν. Ἐφεξῆς δὲ (μετὰ
μίαν ἢ δύο ἡμέρας) συνελθοῦσα ἡ ἁγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος
ἀκούσασα τὸ ἐπίταγμα τὸ Κυβερνητικόν, ἐδήλωσεν, ὅτι
ἀποδέχεται αὐτό, καὶ παρὰ τὰς ἐνστάσεις τινῶν, ἐφ' ᾧ
καὶ πρακτικὸν οὐκ ἐγένετο, προέβη εἰς σύνταξιν νέου κα-
ναλόγου νέων ἐκλεξιμῶν.

Ἐπιτρεψάτω νῦν ἡμῖν ἡ ὕμ. Σεβασμιότης τὰς ἐρωτή-
σεις ταύτας διατί ἡ ὕμ. Σεβασμιότης τὸ μὲν πρῶτον ἐδό-
ξαζε τὸν Θεὸν ἐπὶ τοῖς τετελεσμένοις καὶ ἰκέτευεν αὐ-
τὸν ὑπὲρ τοῦ ἐκλεκτοῦ τῆς Ἐκκλησίας, εἶτα δὲ τὴν ὑπο-
στήριξιν τῆς ἐκλογῆς ἐκήρυσσεν ἔργον ἀντικείμενον τῆς
συνειδήσει αὐτῆς; Ἐπέτρεπεν αὐτῇ ἡ συνείδησις ἀντὶ τού-
του ταραῖσαι τὴν Ἐκκλησίαν; Διατί ἡ ὕμ. Σεβασμιότης
τρὶς δεξαμένη συνοδικὴν ἐντολήν, τρὶς παρέβη τὴν ἐντο-
λὴν ταύτην καὶ ποικίλλαις προφάσεσιν ὑπεξέφυγε τὴν ἐκ-
πλήρωσιν αὐτῆς, ἥτοι τὸ διαψεῦσαι διὰ τῆς ὑπογραφῆς
αὐτῆς τὰ ἐν ταῖς ἐφημερίσιν εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκλογὴν
δημοσιευθέντα; Ἡ ἀδελφικὴ ἀγάπη καὶ τὰ καθήκοντα
τῆς συνειδήσεως οὐχ' ὑπηγόρευον τούναντίον; διατί τὸ

παράσημον, ὅπερ ἀπὸ μηνὸς Σεπτεμβρίου ἐδαψιλεύθη αὐτοκρατορικῇ εὐμενείᾳ τῷ Σεβασμιωτάτῳ Τοποτηρητῇ, οὐπω ἐπεδόθη αὐτῷ εἰσέτι; ἀνεκάλεσεν ἄρα ἡ κραταιὰ κυβέρνησις τὴν τιμὴν ταύτην; διατί ὁ διοικητὴς ἐκάλεσε τὸν αὐτὸν Σεβασμιώτατον Τοποτηρητὴν εἰς ἀκρόασιν ὅλως μυστικὴν, ἐπιμείνας, ἵνα μειδ' εἰς παρῇ ἄλλος; Ἐδωκεν ἄρα αὐτῷ μυστικὰς ὁδηγίας καὶ ποίας; Ἐπὶ τίνι ἄρα λόγῳ ἡ ὑψ. Κυβέρνησις τὸν μὲν κατάλογον τῶν ἐκλεξίμων δι' Αὐτοκρατορικῆς ἐτίμησε κατακυρώσεως, ὥς γε ἐτηλεγράφησεν ἡ ὑμ. Σεβασμιότης, τὴν δὲ ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς οὐ περιέβαλε διὰ τοῦ αὐτοῦ κύρους; ἡ πράξις αὕτη ἦν ἄρα ἥττονος σπουδαιότητος ἀξία; διατί ἡ μὲν ἐκλογὴ ἐγένετο ὑπὸ τῆς γενικῆς ἐκλογικῆς Συνελεύσεως κατὰ τὸν Νόμον, τὴν δ' ἀκύρωσιν ἐδέξατο μόνη ἡ ἁγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος, τῶν μὲν διαμαρτυρομένων, τῶν δὲ κρατουμένων, μηδ' ἐν κοινοποιήσασα μηδὲ συγκαλέσασα τὴν γενικὴν ἐκλογικὴν Συνέλευσιν; Διατί ὁ Μητροπολίτης Βηθλεὲμ Ἀνθιμος πρὸς τινὰ τῶν συνοδικῶν παρατηρήσαντα, ὅτι ἡ παραδοχὴ τῆς ἀκυρώσεως ἔσται ἐξουθένωμα τῆς Ἐκκλησίας, ἀπήντησε διὰ τῶν δε τῶν λέξεων; «Ἡμεῖς εἴμεθα» οἱ καθ' αὐτὸ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας· ἀφ' οὗ λοιπὸν ἡμεῖς δεχόμεθα τὴν ἀκύρωσιν, πρέπει καὶ σεῖς νὰ τὴν δεχθῆτε.» διατί ὁ Σεβασμιώτατος Τοποτηρητὴς μετακαλασάμενος ἡμᾶς συνεδριαζούσης ἔτι τῆς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου ἐδήλωσεν ἡμῖν, ὅτι «Ἡ κυβέρνησις δὲν θέλει τὴν ἐκλογὴν καὶ τί νὰ κάμωμεν· ἂν εἴχαμεν τουφέκια, καλόν· μὰ τώρα ποῦ δὲν ἔχομεν τουφέκια, πρέπει νὰ δεχθῶμεν τὴν ἀκύρωσιν, ἀφ' οὗ ἔτζι θέλει ὁ Παπ' Ἀλῆς;» διατί ἐπιμόνως ἠρνήθη δηλῶσαι ἡμῖν δι' ἐγγράφου τὴν ἀπόφασιν τῆς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου; Διατί οὐκ ἀπήντησε πρὸς ἡμέτερον ἔγγραφον, δι' οὗ ὑπεδεικνύομεν τὸ τότε πραχτέον;

Ἡ ὑμ. Σεβασμιότης δύναται μὲν ἴσως μηδὲν ἀπαντῆσαι πρὸς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας· ἀλλὰ τὰ κρυπτογραφηκὰ τηλεγραφήματα, ἅπερ ἀδιάλειπτα ἐπέστελλε Φωτίῳ τῷ Ἀρχιδιακόνῳ τί ἐσκόπουν; ἀλλ' αἱ διὰ συμβολικῶν τετραγώνων κρυπτογραφικαὶ πρὸς αὐτὸν ἐπιστολαὶ ποῖον ἐπραγματεύοντο θέμα; δοθήτωσαν ταῦτα εἰς φῶς καὶ κηρυχθήσεται. ἂθῶα ἡ ὑμ. Σεβασμιότης, ἐὰν μὴ ἔνοχον αὐτὴν μαρτυρήσωσιν. Ἔχει ἄρα ἐπὶ τούτοις ἡρεμεῖν τὴν συνείδησιν ἡ ὑμ. Σεβασμιότης καὶ δονήσεται ἄρα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἀφύκτῳ μὴ φοβηθῆναι «τὸν κριτὴν, ὃς πάντας ἀπολεῖ τοὺς λαλοῦντας τὸ ψεῦδος;»

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Σκυθοπόλεως! Ἡ ἀκύρωσις τῆς ἐκλογῆς καὶν ἔτι νόμιμον ὑπολάβωμεν αὐτήν, ἡμᾶς μὲν οὐδαμῶς ἐβλάψεν· ἦτε γὰρ πᾶσα Ἐκκλησία ἀνομολογεῖ καὶ αὐτὴ ἡ ὑμ. Σεβασμιότης πέποιθέ τε καὶ εἶδεν, ὅτι ἡμεῖς διαμαρτυρόμενοι συγκαταλέγημεν μετὰ τῶν ἐκλεξιμῶν, ἄκοντες συνηριθμήθημεν μετὰ τῶν τριῶν ὑποψηφίων, καὶ ἀποδеспιτοῦντες ὑπέστημεν τὴν ἐκλογήν· μόλις δ' ὅτε κατείδομεν τὴν τοσαύτην ἐφ' ἡμῖν συμφωνίαν τῆς ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας, μόλις τότε, καίτοι σφόδρα ἐθαυμάζομεν καὶ διηποροῦμεν τίποτε πρὸς ἡμᾶς πεπόνθασιν οἱ Πατέρες, καὶ πόθεν τοσοῦτον ἡττῶνται καὶ τῆς ἡμῶν βραχύτητος τῆς μικρᾶς καὶ ὀλίγης, ἐκλίναμεν ὁμῶς τὸν αὐχένα τὴν ὁμοφωνίαν τὴν κοινὴν δεῖγμα θείας ὑπολαβόντες βουλῆς. Πάντες δὲ οἱ ἐν τε τῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ καὶ ἐκτὸς αὐτῆς ἀδελφοὶ δύνανται ἀνομολογήσαι, ὅτι, ὥς περ ἄκοντες ἐξελέγημεν, εὖ τω χαίροντες ἠκούσαμεν τῆς ἐκλογῆς τὴν ἀκύρωσιν· καὶ δικαίως ἄρα ἐκφωνήσαιμεν ἂν καὶ ἡμεῖς πρὸς τε τὴν ὑμ. Σεβασμιότητα καὶ τοὺς μετ' αὐτῆς ἐργασθέντας ἐπὶ τῇ ἀκυρώσει ταῦτα τὰ ῥήματα ἐκεῖνα τοῦ οὐρανοφάντορος πρὸς Ἰουλιανὸν τὸν Παραβάτην· «μικρά σου τὰ τῆς παρούσης τύχης ἀνδραγαθήματα καὶ φαῦλα

τὰ τῆς ἀριστεάς, ἧς αὐτὸς ἠρίστευσας καθ' ἡμῶν· οὐχὶ δὲ καθ' ἡμῶν, ἀλλὰ καθ' ἑαυτοῦ. »

Ἀλλὰ μὴ σκεπεῦντες τὰ κατὰ τὸ ἡμέτερον ἄτομον μηδὲ τὴν γενομένην ἡμῖν διὰ τῆς ἀκυρώσεως εὐεργεσίαν, ἀφορῶντες δὲ πρὸς τὴν ζημίαν, ἣν ὁ καθ' ἡμῶν πόλεμος ἐπήγαγε κατὰ τῆς γερασμίας Μητρὸς Ἐκκλησίας, ἐκτιμῶντες τὰς συνεπείας τοῦ εἰκτροῦ τούτου πραξικοπήματος, οὐ δυνάμεθα μὴ στενάζειν μηδ' ὀδύρεσθαι ἐπὶ τῇ μεγίστῃ ταύτῃ τῶν κακῶν συμφορᾷ· τὸ ἀξίωμα τῆς Ἐκκλησίας ἐξουθενῶται· ὁ οὖν ἱερῶν συνόδων αἱ κανονικαὶ πράξεις πεπάτηνται· ἡ Ἐκκλησία πρὸς ἑαυτὴν δοκεῖ ἀντιφάσκουσα· τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἠθέτηται. Καὶ πρὸς τί ταῦτα πάντα; Ἵνα ἄρθῃ ἐκ τοῦ μέσου ἡ κατὰ τὴν ὑμ. Σεβασμιότητα πέτρα τοῦ σκανδάλου· ἀλλ' ἦν ἄρα τὸ κατόρθωμα τοσαύτης ἀπωλείας ἀντάξιον; τοσαύτης ἀνομίας ἴσον; τοσούτων κακῶν ἀντίρροπον; Εἶεν

Ὅπωςδὴποτε ἡ πέτρα αὕτη τοῦ Σκανδάλου ἦρται ἐκ τοῦ μέσου καὶ Φώτιος ὁ Ἐψηφισμένος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων ἐκ ποδῶν ἐγένετο· ἀλλ' ἀπήλλαχται καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς ἐπὶ παρανομία δίκης, ἣν κατ' αὐτῆς ἐγράψαντο οἱ περὶ τὴν ὑμ. Σεβασμιότητα; οὐδαμῶς· ἀλλ' ὑποκύψασα τῇ ἐντέχνῳ παρσκευασμένῃ βίᾳ, ἐκτραπείσα τῆς Βασιλικῆς ὁδοῦ τῆς νομιμότητος καὶ συνεπείας, ἀκυρώσασα τὴν ἑαυτῆς πρᾶξιν καὶ ἀναγκασθεῖσα ἄρα μὴ σέβειν ἑαυτὴν ἐξ ἀτοπίας λοιπὸν ἐπ' ἀτοπίαν φέρεται καὶ ἐπὶ τὸν βυθὸν τῆς ἀντικανονικότητος ὁρμῇ ἀκατασχέτῳ ὑποσύρεται· ὄντως συνετάχθη νέος κατάλογος ἐκλεξίμων, ἀλλὰ τίνι τρόπῳ; τοῖς ἀποῦσιν ἱερωτάτοις Ἀρχιερεῦσιν οὐδὲν ἡγγέλθη, οὐδὲ πρόσκλησις ἐπεστάλη. Καὶ ὅμως ὁ νόμος ὁ πολιτικὸς ῥητῶς ἐπιβάλλει διὰ τοῦ πέμπτου ἄρθρου τὸ προσκαλεῖσθαι τοὺς ἀπόντας ἀρχιερεῖς πρὸ τῆς συντάξεως τοῦ καταλόγου. Εἰς τῶν ἀπόντων ἱερωτάτων

Ἀρχιερέων μετὰ δύο ἄλλων ἐκλογέων ἐκρατήθησαν ἐν Βασιλευούσῃ, ἵνα μὴ συμμετάσχωσι τῆς ἐκλογῆς· καὶ ὅμως οἱ κανόνες οἱ ἱεροὶ οὐ μόνον οὐκ ἐπιτρέπουσι τὴν βίαν ταύτην, ἀλλὰ καὶ θεσπίζουσι πάντας τοὺς Ἐπισκόπους ὁμοψήφους ἐν τῇ ἐκλογῇ γενέσθαι. Οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ὀρθοδόξου Πληρώματος ἀπῆσαν πάντες· δύο δὲ οἱ τρεῖς ἀντιπροσωπεύθησαν διὰ τῶν ἱερέων τῆς ἁγίας Πόλεως· καὶ ὅμως τὸ δέκατον ἄρθρον τοῦ πολιτικοῦ νόμου σαφῶς ἀντίκειται πρὸς ταῦτα.

Κατηρτίσθη τέλος ὁ κατάλογος τῶν ἐκλεξίμων· ἀλλὰ ποῖα τὰ ὀνόματα τὰ συγκροτοῦντα αὐτόν; Ἐκτὸς δύο ἀρχιερατικῶν προσώπων, ὅντως ἀξίων τοῦ καταλαβεῖν τὸν θρόνον, πάντες οἱ ἄλλοι ἐκλέξιμοι αὐτοὶ ἑαυτοὺς ἀνομολογοῦσιν ἀπεστερημένους παντὸς πλεονεκτήματος, ἀπαιτουμένου ἐπ' ἔργου, τοσοῦτον σπουδαῖον. Ἡ ὑμ. Σεβασμιότης καὶ φέρουσα ἐπὶ τοιαύτῃ ἐπιτηθείᾳ ἀντιπάλων ἐκλογῇ, ἐνδόμυχον ὅμως αἰσθάνεται τὴν αἰσχύνην ἐπὶ τῷ τοιούτῳ καταλόγῳ· τί δὲ γενήσεται, ἐὰν ἀφαιρεθῶσιν ἀπὸ τοῦ καταλόγου καὶ τὰ δύο ἐκεῖνα ἀρχιερατικὰ ὀνόματα; οὐκ ἀναθήσεται ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἀνὴρ ἀνάξιος καθ' ἑαυτόν, ἀνὴρ, παρ' οὗ ἡ Ἐκκλησία πολλὰ μὲν ὀφείλει φοβεῖσθαι, μὴδ' ἐν δ' ἐλπίζειν; οἷαν εὐθύνην ἀνέλαβον οἱ μετὰ τῆς ὑμ. Σεβασμιότητος τὰ τοιαῦτα ἐπιτρέψαντες ἀτοπήματα! Πλὴν ἀλλὰ καὶ μεθ' ἀπάσας ταύτας τὰς παρανομίας ἐβασίλευσεν ἡ εἰρήνη ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ; ἐλευθερώθη αὕτη τῶν ἀλγεινῶν συμφορῶν; ἀπεκατέστη ἡ τάξις; ἐπῆλθεν ἡ ἀγάπη; ἐξησφαλίσθη τὸ δίκαιον; προστατεύονται τὰ δικαιώματα; Πολλοῦγε καὶ δεῖ.

Ἀπὸ τῆς σ'. Δεκεμβρίου μέχρι τῆς σήμερον τρεῖς περίπου παρῆλθον μῆνες· ὁ νέος μὲν τοι κατάλογος οὐδ' ἐπεστράφη. Πατριάρχης, ἔστω καὶ παράνομος, οὐκ ἐξελέγη· καθημέραν αὖξεται ἡ διχόνοια· μέλη τῆς ἱερᾶς Συνόδου

κρατοῦνται ἐν βασιλευούσῃ· τὰ δικαιώματα τοῦ ἱεροῦ κοινοῦ ἐπὶ τῶν παναγίων προσκυνημάτων ἐν πρὸς ἐν πολεμῆται, καταπατῆται καὶ ἀφανίζονται. Οἱ λαοὶ καθ' ἑκατοντάδας ἀποπλανῶνται ὑπὸ τῶν προσηλυτιστῶν· ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ δεσπόζει ἡ βία, βασιλεύει ἡ ἀταξία, ἀνάπτει ἡ φιλοδοξία, καί, κατ' ἀλήθειαν, δικαίως ἀναμιμνησκόμεθα τῶν τοῦ Μεγάλου Βασιλείου ῥημάτων «πρόσθες αὐτοῖς καὶ ἀμήχανόν τινα νόσον δοξομανίας, ὥστε, τῆς νεῶς εἰς βυθὸν φερομένης, τοὺς ἐπιβάτας ἀλλήλοις τῆς τῶν προτείων ἔριδος μὴ ὑφίεσθαι! Ἐπὶ τούτοις, τίς κ' ἂν ἀπὸ πέτρας ἢ καὶ δρυὸς οὐκ ἂν στενάξειεν, οὐκ ἂν θρηνήσειεν; τίς εἶγε χριστιανὸν ἑαυτὸν λογίζεται, ἀνεπάγῃ τὴν δυσφορωτάτην ταύτην ζημίαν ἐπὶ πλεῖον ἐπαγομένην κατὰ τῆς ἐκκλησίας; Διὰ ταῦτα ἐλύσαμεν τὴν σιωπὴν καὶ καθήκον ἐλογισάμεθα ἡμέτερον ῥῆξαι φωνὴν ὑπὲρ τῆς κινδυνευούσης Ἐκκλησίας. Πεποίθαμεν, ὅτι ἐὰν ἡ ὑμ. Σεβασμιότης εὐδοκήσῃ παραιτήσασθαι τὸν ὀλέθριον τοῦτον πόλεμον καὶ νουθετῆσαι τοὺς περὶ αὐτῶν ἀποστῆναι τῶν ἐρίδων, παύσεται καὶ ὁ τοσοῦτος τῶν κακῶν κλύδων. Καὶ διὰ ταῦτα οὐκ ἐδιστάσαμεν πρὸς αὐτὴν ἀποταθῆναι καὶ τῶν συμφορῶν αἰτήσασθαι τὴν ἀναστολήν.

Τίνι δικαίῳ ἢ τίνι ποτε λόγῳ ἐπὶ ἐννέα ἤδη μακροὺς μῆνας ἐπιτρέπει ἡ ὑμ. Σεβασμιότης ταράττεσθαι τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν Ἐκκλησίαν τὴν γαλουχήσασαν ἡμᾶς καὶ τὴν θρέψασαν καὶ ἄχρι τῆς παρούσης περιωπῆς ἡμᾶς ἀναγαγοῦσα; οὐδὲν χριστιανικὸν παράγγελμα ἐπιτρέπει τοῦτο· τίνι δικαίῳ ἢ τίνι ποτε λόγῳ ἀγωνίζονται οἱ περὶ τὴν ὑμ. Σεβασμιότητα βία καὶ ἀρπαγῇ καταλαβεῖν τὸν θρόνον τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Ἐκκλησίας, τῆς οὕτω σαφῶς καὶ ἀριδῆλως ἐκφρασάσης τὴν ἑαυτῆς θέλησιν; Πᾶς ἀνὴρ τίμιος οὐκ ἂν ἔπραττεν οὕτω. Τίνι δικαίῳ ἢ τίνι ποτε λόγῳ ἐπιχειροῦσι δεσμεῦσαι τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἐκκλη-

σίας; πῶς γὰρ ἄλλως ὀνομάσειεν ἄν τις τὴν κράτησιν τῶν ἀδελφῶν, καταστῆσαι αὐτὴν αὐτόχρημα; αὐτοχειρίαν γὰρ ἀντικρὺς ὑπολαμβάνομεν πῇν ἀναίρεσιν τῶν ἰδίων ἀποφάσεων, καὶ παραστῆσαι αὐτὴν δούλην ἄβουλον, νευρόσπαστον ἑτεροκίνητον; οὐδ' οἱ μέγιστοι ἐχθροὶ τῆς Ἐκκλησίας τελικούτων κατετόλμησαν. Ἀλλ' ἡμῖν μὲν εὐδὴλον, ὅτι οὐδεμία τῶν πράξεων τῆς ἀγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου ὑπὸ τηλικαύτης τηχούσης βία καὶ παρανομία δοκεῖ ἀποδεκτὴ· οἱ δὲ περὶ τὴν ὑμ. Σεβασμιότητα πεισθήτωσαν τῆς Ἐκκλησίας, μᾶλλον δὲ ἑαυτῶν πεισθήτωσαν. Ἐνθυμηθήτωσαν τὸ τοῦ βίου μάταιον «καὶ ὥς οὐδὲν πιστὸν τῶν ἀνθρωπίνων καὶ πάγιον.» Ἐνθυμηθήτωσαν, ὅτι «εἴ τις ἐπίσκοπος κοσμικοῖς ἄρχουσιν χρησάμενος δι' αὐτῶν ἐγκρατῆς Ἐκκλησίας γίνεται, τοῦτον καθαιρεῖσθαι καὶ ἀφορίζεσθαι καὶ τοὺς κοινωνοῦντας Αὐτῷ πάντας» θεσπίζει· ἡ Γερασμία Μήτηρ Ἐκκλησία ἐνθυμηθήτωσαν, ὅτι ἐν ὅλῃ τῇ ἀρχαίᾳ ἱστορίᾳ τῆς Σωνίτιδος Ἐκκλησίας οὐδὲν φέρεται παράδειγμα τῶν νῦν διαπραττομένων ἐκτὸς μόνης τῆς ἐκθρονίσεως τοῦ μακαρίου Λαζάρου ὑπὸ Γερασίου τοῦ παρανόμου. Ἀναμνησθήτωσαν ὅμως καὶ οἷον εἴληφεν οἰκτρὸν τέλος ὁ ἄνομος ἐκεῖνος ἐπιβήτωρ καὶ φοβηθήτωσαν μὴ ἡ Ὑμ. Σεβασμιότης ὑπὲρ ἧς ὅμοια διεπράχθησαν τοῖς ἔργοις ἐκεῖνου, λάχῃ καὶ τῆς αὐτῆς δυστυχοῦς προσωνομίας, ἥσπερ ἡξιώθη καχεῖνος. Ἡμεῖς γε ἀπευχόμεθα τοῦτο καὶ δεόμεθα ἐνθέρμως τοῦ Ἀρχιποίμενος τῆς Ἐκκλησίας καὶ φιλανθρώπου Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα μὴ ἐπὶ τοσοῦτον σκληρηνθῶσιν αἱ καρδίαι τῶν περὶ αὐτήν, ὥστε μετὰ τὸν πρῶτον ἐκεῖνον παράνομον ἀναστηλωθῆναι καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐν τῇ ἱστορίᾳ ὑπὸ τὸν τίτλον: Γεράσιμος ὁ Βος. παράνομος

Ταῦτα αἵμασσοῦση καρδία, ἀλλὰ καὶ ἀγάπη διαπύρω προσφθέγγεται τῇ ὑμ. Σεβασμιότητι ἀδελφὸς ἡδικοιμένος

μὲν καὶ δεδιωγμένος, ἀλλὰ ζῶσαν ἐς αἰὲ θάλπων ἐν τῇ καρδίᾳ, τὴν πρὸς αὐτὴν ἀγάπην καὶ τὸν πάλαι Σεβασμὸν καὶ φοβούμενος μήποτε ἐμμενόντων τῶν περὶ Αὐτῆς ἐν τοῖς νῦν σκανδάλοις προκληθῇ κατ' αὐτῆς τὸ φοβερόν ἐκεῖνο «οὐαί». τὸ ἐκφωνηθὲν ὑπὸ τοῦ ἀψευδοῦς στόματος κατὰ τῶν εἰσφερόντων τὰ σκάνδαλα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Καὶ οἱ μὲν περὶ τὴν ὑμ. Σεβασμιότητα, ἐπειδὴ ἐν τῷ ἀληθεύειν παρρησιασάμεθα, κινήσουσιν ἴσως τὰ πάντα καθ' ἡμῶν καὶ ἐπιχειρίσουσι κακῶσαι τὴν ἡμῶν ἀσθένειαν δι' ἐξοριῶν τε καὶ διωγμῶν καὶ βασάνων. Ἡμεῖς δὲ μηδαμῶς ταῦτα πτοούμενοι, ὑπὲρ γὰρ τῆς Ἐκκλησίας κινδυνεύομεν, δεόμεθα τοῦ οὐρανίου πατρὸς δοῦναι τῇ ὑμῶν ἀδυναμία ἰσχὺν ἐπὶ τὸ μακροθύμως καὶ μεθ' ὑπεμονῆς φέρειν τὰ παρ' αὐτῶν. Τὴν δὲ ὑμ. Σεβασμιότητα παρακαλοῦμεν, εἴτις ἐστὶ πίστις τῶν σωτηρίων διδασγμάτων, εἴτις ἐστὶ σεβασμὸς τῶν ἐνταλμάτων τῆς Ἐκκλησίας, εἴτις ἀγάπη, εἴτινα σπλάχνα οἰκτιρμῶν, καταπράξασθαι τὸ ὅσιον καὶ δίκαιον, ὅπως ἂν καὶ παρὰ τοῦ οἰκτίρμονος Θεοῦ, τῶν εὐχτῶν τύχη ἀγαθῶν. ἀμήν.

Ἐκ τῇ Ἀγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλὴμ

1893 Φεβρουαρίου 26

† Ὁ ἐψηφισμένος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων
ΦΩΤΙΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000020564

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ